

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ

ЗА 2017 ГОДИНА КАЈ ОПШТИНА БОГОВИЊЕ
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)

01 2018 07 12/2

Скопје, февруари 2019

СОДРЖИНА

Опис	Страна
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР	1 - 16
Финансиски извештаи	
Основен буџет на сметката 637	
Биланс на приходи и расходи	17
Биланс на состојба	18
Промени на капиталот	19
Сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи	
- Вовед	20 - 21
- Сметководствени политики	21 - 24
- Образложенија кон финансиските извештаи	24 -30

**ОПШТИНА БОГОВИЊЕ - СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Кратенки користени во извештајот:

РМ – Република Македонија

ГДР – Главен државен ревизор

ОДР – Овластен државен ревизор

ISSAI – Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции

ЗФЕЛС – Закон за финансирање на единиците на локалната самоуправа

ЗЈВФК – Закон за јавна внатрешна финансиска контрола

МФ – Министерство за финансии

JKP – Јавно комунално претпријатие

ОУ – Основно училиште

ФУК – Финансиско управување и контрола

ПО1 - Образец за пријавување на обврски во тековна година

КП – Катастарска парцела

Ревизорски тим:

1. _____

2. _____

3. _____

Овластен државен ревизор

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

Палата „Емануел Чучков“
ул. Јордан Мијалков
П.Фах 249
1000 Скопје
Република Македонија
Тел: +389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzh@dzh.gov.mk
www.dzh.gov.mk

Број:13-16/7

Дата: 08.02.2019

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Државниот завод за ревизија изврши ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на сметката на основен буџет (637) на Општина Боговиње за 2017 година.

За вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи за 2017 година изразено е неповолно мислење.

Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај, за финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Општина Боговиње за годините кои и претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.

Со ревизијата на финансиските извештаи и ревизијата на усогласеност кај Општина Боговиње, сметка на основен буџет (637), за 2017 година, е констатирано следното:

- не е воспоставен систем на внатрешни контроли кај процесот на плаќање поради што постојат ризици од плаќање по некомплетна и непотврдена документација поради недонесена процедура за плаќање, неназначени раководители на Секторот и одделенијата во Секторот за финансиски прашања, неназначен одговорен сметководител и не назначени лица за ex-ante и ex-post финансиски контроли;
- нема донесено интерен акт/процедура за пресметка и исплати на плати и нема евидентија за работното време;
- не е донесен Правилник за репрезентација за правото, начинот и постапката за користење на средствата за репрезентација поради што дел од фактурите за извршени угостителски услуги не се поткрепени со соодветна спецификација на направените расходи;

Ревизорски тим:

1. _____

2. _____

3. _____

Овластен државен ревизор

1

**ОПШТИНА БОГОВИЊЕ - СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

- исплатени се средства за канцелариски материјали, списанија весници и други изданија, гориво и масла, одржување на мрежата на улично осветлување по фактури од кои дел без поткрепувачка документација;
- извршениот попис на средствата и обврските не е целосен, а се однесува на земјиште, градежни објекти, материјални средства во подготовкa (инвестиции во тек) и обврските, со кои располага Општината при што не е извршено усогласување на сметководствената со фактичката состојба;
- постојаните средства се нереално и необјективно прикажани поради: не евидентиран имот согласно Решението за пренесување право на сопственост на недвижен имот од РМ на Општина Боговиње и Општина Камењане, не извршена проценка на истиот и неизвршено усогласување со катастарската евиденција поради пропусти при запишување на правата, немање увид во начинот на пресметка на амортизација, не извршена ревалоризација на материјалните средства и нереално искажана позиција на Инвестиции во тек и
- ангажирани се лица преку Агенција за привремни вработувања за период подолг од една година што не е во согласност со Законот за агенции за привремени вработувања .

Со цел подобрување на состојбите, ревизијата даде препораки за преземање на мерки и активности заради надминување на утврдените состојби.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

2

1. Вовед

- 1.1. Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на страна 16 до 18 заедно со ревизија на усогласеност на Општина Боговиње на сметката на основен буџет – 637, кои се состојат од биланс на состојба на ден 31 декември, биланс на приходи и расходи за годината која завршува со тој датум, и преглед на значајни сметководствени политики и објаснувачки белешки кон финансиските извештаи.
- 1.2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 23 од Законот за државна ревизија.
- 1.3. Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај, за финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Општина Боговиње за годините кои и претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.
- 1.4. Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај се одговорност на градоначалникот на општината Боговиње застапувано од:
 - Хазби Идризи од 24.03.2013 до 06.05.2017 година
 - Лумтурије Илази од 11.07.2017 до 01.11.2017 година
 - Аљбон Џемаили од 02.11.2017 до 31.12.2017 година

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на внатрешна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Градоначалникот на општината е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.“

- 1.5. Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1. врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

3

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски докази за тоа дали приходите и трошоците се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и процена на ризикот од неусогласеност.

Ревизијата е извршена во согласност со Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI). Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на нашите заклучоци. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризикот од материјална неусогласеност, без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризикот, ревизорот ги разгледува внатрешните контроли релевантни за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективноста на внатрешните контроли на општината. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствени проценки направени од страна на градоначалникот на општината, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

2. Цели, заснованост и период на вршење на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи земени како целина се ослободени од материјално погрешни прикажувања било поради измама или поради грешка, овозможувајќи му на ревизорот да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување и да известува за финансиските извештаи и да комуницира, во согласност со ревизорските наоди.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики и да ја известува законодавната власт и други соодветни тела за наоди и расудувања.

- 2.2. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Македонија, и со прифатени и спроведени извесни корекции од страна на општината, како резултат на утврдени погрешни прикажувања.
- 2.3. Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 11.07. до 20.11.2018 година кај Општина Боговиње од тим на Државниот завод за ревизија.

3. Осврт на ревизијата од претходната година – спроведување на препораките

Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај, за финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Општина Боговиње за годините кои и претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.

4. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршиот состанок со градоначалникот и одговорните лица на општината - предмет на ревизија, на ден 30.11.2018 година.

Не се примени забелешки по нацрт извештајот на овластениот државен ревизор бр. 13-16/2 од 03.01.2019 година.

Констатирани се следните состојби:

4.1. Внатрешни контроли

Системот внатрешни контроли во процесот на плаќања

4.1.1. Поради недоволната кадровска екипираност во Секторот за финансиски прашања не е воспоставен систем на контрола и распределба на должностите и одговорностите, нема назначено одговорен сметководител, лице за преземање на финансиски обврски и не е воспоставена ех - ante и ех - post контрола. Причина за оваа состојба е не пополнето работното место раководител на сектор за финансиски прашања, раководители на одделение за буџетска контрола и буџетска координација, одделение за сметководство, плаќање и администрацирање даноци.

Нецелосно воспоставување на внатрешните контроли не е во согласност со член 30 став 5 и член 36 од ЗФЕЛС (општината не може да изврши плаќање доколку одговорниот сметководител претходно писмено не потврди дека расходот е

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

5

**ОПШТИНА БОГОВИЊЕ - СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

одобрен во буџетот и дека се обезбедени потребните средства), и членот 5, 6, 16 и 21 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола и придонесува за плаќање по некомплетна документација и постоење на ризик од изготвување на нереални финансиски извештаи.

Препорака:

Градоначалникот да преземе мерки и активности и тоа:

- за кадровско екипирање на Секторот за финансиски прашања;
- да назначи одговорен сметководител и лице за преземање на финансиски обврски и
- да обезбеди ex - ante и ex - post финансиска контрола со цел да се овозможи зајакнување на системот на финансиско управување и контрола.

Внатрешни контроли кај процесот на пресметка на плати

4.1.2. Кај процесот на пресметка и исплата на плати ревизијата констатира дека Општината нема донесено процедура за пресметка и исплата на плати со дефинирани надлежности и одговорности на лицата во процесот. Пресметката на платите се врши без да се води евиденција за полното работно време.

Ваквиот начин на пресметка и исплата на плата не е во согласност со член 116 став 6 од Законот за работни односи што создава ризик исплатените плати да не се резултат на реално одработени часови и присуство на работа, односно исплата на поголема плата за градоначалникот од јануари до април и погрешно пресметани бодови за степен на кариера за дел од вработените.

Препорака

Градоначалникот да преземе мерки и активности за донесување на пишана процедура за пресметка и исплата на плати со дефинирани надлежности и одговорности на лицата во процесот, како и нејзина доследна примена, со што пресметката и исплатата на плата ќе се врши врз основа на податоци од системот на електронска евиденција.

4.2. Усогласеност со закони и прописи

4.2.1. Во текот на 2017 година извршени се исплати во вкупен износ 2.138 илјади денари без поткрепувачка документација и тоа за:

- потрошено гориво и масла во износ од 744 илјади денари, врз основа на фактури и испратница за: службени возила со прилог на поединечни сметки од кои дел немаат количина, цена и регистарски број на возилото;
- за возила кој не се во сопственост на општината при што дел не се одобрени од одговорното лице и случаи во кој фактурата не се сложува со испратницата. Не е донесена процедура за користење на службени возила и не се изготвуваат патни налози за користење на возилата со што

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

6

не можевме да се увериме во реалноста на потребата за користење на службените возила;

- за набавка на канцелариски материјали во износ од 509 илјади денари врз основа на фактури-испратници кој не се потпишани од примателот односно лицето задолжено со решение за следење на договорот;
- списанија, весници и други изданија во вкупен износ од 150 илјади денари за печатење на месечниот билтен без прилог испратници за доставените примероци со што не можевме да утврдиме дека истите се примени;
- одржување на други градби во износ од 324 илјади денари за одржување на мрежата за улично осветлување со приложени фактури без прилог соодветна поткрепувачка документација: известување за потребата од интервенција од страна на лицето со решение задолжено за следење на договорот и работни налози од економскиот оператор;
- репрезентација во износ од 411 илјади денари по фактури за извршени угостителски услуги без опис на услугата и по кој повод се истите и без прилог на спецификации;

Ваквиот начин на исплата на средства без соодветна поткрепувачка документација доведува до постоење на ризик од ненаменско користење на средствата, што не е во согласност со член 12 и 17 од Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници.

За време на ревизијата донесени се интерни акти:

- Правилник за користење на средствата за репрезентација во Општина Боговиње бр 16-2328/3 од 29.10.2018 година со кој е уредено правото (лицата кои имаат право на користење), поводот и начин на користење на средствата, и
- Одлука за овластување на градоначалниокот на Општина Боговиње и на општинската администрација за користење на службено моторно возило број 16-2328/5 од 29.10.2018 година.

Препорака:

Градоначалникот да презе мерки и активности плаќањата да се вршат врз основа на веродостојна, уредна и комплетна документација.

4.2.2. Во текот на 2017 година ангажирани се лица преку Агенција за привремени вработувања чиј број по месеци е различен и се движи од 12 до 18 лица, по кој основ се исплатени средства во вкупен износ од 4.909 илјади денари.

Дел од отстапените работници на Општината преку Агенција за привремени вработувања не се ангажирани само за замена на привремено отсутен работник, привремено зголемен обем на работа, сезонска работа, работа на проекти, неспецифични неконтинуирани работи, непредвидени краткотрајни активности, туку и за вршење на работни задачи предвидени во Правилникот за

систематизација на работните места, континуирано подолго од една година, што не е во согласност со член 4 од Законот за агенции за привремени вработувања.

Ваквиот начин на ангажирање на лица укажува на намалена транспарентност при вработувањето, субјективност во изборот на лица и нивна повластена положба во постапката на нивно ангажирање и тренд на пораст на вработени лица во Општината по разни основи.

Препорака:

Градоначалникот на Општината пополнувањето на работните места да ги врши во согласност со актот за организација и систематизација почитувајќи ги одредбите за вработување предвидени во законските прописи.

4.2.3. Во 2014 година Општина Боговиње со Општина Теарце има склучено Договор за меѓуопштинска соработка со рок на продолжување и во 2017 година. Согласно договорот проценителот на Општина Боговиње ќе врши услуги и во Општина Теарце за утврдување на пазарната вредност на недвижен имот, согласно Законот за даночите на имот. Согласно членот 4 од Договорот надоместокот за вршење на услугата во износ од 15 илјади денари месечно Општина Теарце го исплаќа на Општина Боговиње. Од ставката Надоместоци за ангажманот на проценителот му е исплатено вкупно 180 илјади денари, што е спротивно на член 4 од Договорот и член 29 од Законот за меѓуопштинска соработка.

Неоснованата исплата на надоместокот има за ефект помалку остварени приходи во Буџетот на Општината по основ на меѓуопштинска соработка.

Препорака:

Градоначалникот да преземе мерки да се почитуваат одредбите од Законот за меѓуопштинска соработка и Договорот за меѓуопштинска соработка со Општина Теарце.

4.2.4. Од ставката Субвенции за јавни претпријатија, извршена е исплата на средства на ЈКП „Шари“ Боговиње, во вкупен износ од 1.000 илјади денари, врз основа на решенија од Градоначалникот без прилог барање од претпријатието за потребата од исти и без доставен извештај за намената за која се искористени средствата. Доделување на средства со решение на градоначалникот не е во согласност со член 5 и 8-б од Законот за јавните претпријатија, согласно кој финансиските односи меѓу државата, органите на општините и органите на градот Скопје и јавните претпријатија и друштвата кои вршат дејност од јавен интерес, треба да бидат транспарентни така што јасно треба да се прикажат начинот и намената за кои средствата се ставаат на користење. Поради начинот на постапување без почитување на законските норми ревизијата не можеше да се увери во реалноста и објективноста на расходите по овој основ, а со тоа и во законското и наменското трошење на средствата од буџетот на Општината.

Препорака:

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

8

При доделување на средства за субвенции на јавни претпријатија да одлучува советот имајќи ги во предвид законските одредби кои ја регулираат оваа област.

4.2.5. За изведени работи - Капитални инвестиции во периодот 2013 до 2017 година во вкупен износ од 38.766 илјади денари (исплатено во 2017 година износ 10.713 илјади денари), како изградба на улици, тротоари, општински пат, капацитет за водоснабдување Горно Палчиште, постои практика освен градежна книга и градежен дневник да не се изготвува извештај за извршен технички преглед од надзорен инженер (освен за системот за водоснабдување Горно Седларце, општински пат с.Пирок-с.Раковец), со кој се потврдува дека градбата може да се стави во употреба за да се изврши упис на градбата во јавната книга на недвижности. Ова е спротивно на член 89 став 5 од Законот за градење.

Пуштање во употреба на градба со неизготвен завршен извештај од надзор со кој се потврдува дека нема недостатоци кои ги нарушуваат основните барања на градбата и не издадено одобрение за употреба може да доведе до непредвидени ризици по имотот и граѓаните во Општината.

Препорака:

Градоначалникот на Општината при изведба на капитални објекти да преземе мерки и активности да се почитуваат одредбите од Законот за градење, да се изготвува извештај од надзор кога градбата е завршена и може да се пушти во употреба.

4.3. Финансиски извештаи

4.3.1. Пописот со состојба на 31.12.2017 година на средствата и изворите не е извршен на начин согласно одредбите од членот 31-а, 31-в, 33 и 33-а од Правилникот за сметководството на буџетите и буџетските корисници и член 21 од Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници поради следното:

- извршен е попис на материјалните средства при што не е извршено усогласување на сметководствената со фактичката состојба, односно не е извршено внесување на сметководствената /материјална состојба на средствата во пописните листи;
- не е извршено усогласување со сметководствената евиденција, односно не е утврдена точната состојба на обврските, дека се уредно, хронолошки, целосно и правилно евидентирани во сметководствената евиденција, без да се наведе правната основа, старосната структура, причините за неизмирените обврски и дали истите се утужени од доверителите. Со пописот утврдени се поголеми обврски за 1.066 илјади денари при што не е извршено утврдување на причините за несогласување меѓу состојбата на пописот и сметководствената состојба;
- не е извршен попис на материјалните средства во подготовкa;

Непреземањето на активности и мерки во согласност со законските и подзаконските акти кои го регулираат спроведувањето на пописот, предизвикува неможност да се утврди фактичката состојба на средствата и изворите на средствата и да се изврши усогласување на сметководствената со фактичката состојба и реално исказување на истите во финансиските извештаи.

Препорака:

Градоначалникот да преземе мерки и активности за организирање и извршување на пописот согласно одредбите од Правилникот за сметководството на буџетите и буџетските корисници при што да се обезбеди усогласување на сметководствената со фактичката состојба.

4.3.2. Општина Боговиње согласно Решението за пренесување право на сопственост на недвижен имот од РМ на Општина Боговиње врз основа на спроведен делбен биланс бр. 23257/109 од 08.02.2000 година и Решението за пренесување право на сопственост на недвижен имот од РМ на Општина Камењане врз основа на спроведен делбен биланс бр. 23257/113 од 08.02.2000 година за дел од имотот има обезбедено имотни листи. За имотот за кој се обезбедени имотни листи не е извршена проценка и истиот не е евидентиран во сметководствената евиденција, а за имотот за кој нема имотни листи нема воспоставено вонбилансна евиденција.

Не изготвената проценка и невоспоставената евиденција, има за последица нецелосно и неточно евидентирање на недвижниот имот сопственост на Општината и нереални податоци во финансиските извештаи за имотот на Општината.

Препорака:

Градоначалникот да преземе мерки и активности:

- за имотот со незапишани права, како и за друг имот за кој што Општината има исправи за правен основ за запишување на правата во катастарот на недвижности треба да се поведе соодветна постапка за запишување на правата;
- за имотот за кој има имотни листи да се направи попис, изготви проценка и сметководствено да се евидентира;
- имотот за кој нема имотни листи да се воведе во вонбилансна евиденција.

4.3.3. Согласно Одлуката за пренесување на основачките права и обврски над постојните основни училишта на општините и општините на градот Скопје за пренесување на правото на сопственост на објекти¹², основачките права се пренесуваат на Општината.

¹ Службен весник на РМ бр.51/2005

Имотните листи за основните училишта на територијата на Општина Боговиње гласат: на име на Општина Боговиње, на РМ, на име на физички лица, на име на РМ а корисник ПСШ Лешница, на име на РМ со незапишани права 1 поседован лист, а за 1 КП нема добиено имотен лист.

Согласно член 4 од Одлуката, правото на сопственост на објектите на ОУ се пренесуваат на општината, а Одлуката е правен основ за запишување на правото на сопственост на недвижните ствари во Катастарот на недвижности, односно во катастарот на земјиште (јавна книга).

Општината не презела активности за расчистување на спорните објекти и пренесување на правото на сопственост на истите согласно донесената Одлука што има влијание врз имотот на Општината.

Препорака:

Градоначалникот да преземе мерки активности:

- за надминување на пропустите направени од страна на Агенцијата за катастар на недвижности, при запишувањата на правата врз основа на горенаведената Одлука, да се задолжи стручно лице/комисија за понатамошно постапување;
- за имотот за кој има имотни листи да се направи попис, изготви проценка и сметководствено да се евидентира;
- имотот за кој има имотни листи на РМ или физички лица да се воведе во вонбилиансна евиденција до расчистување на сопственоста.

4.3.4. Постојаните средства (материјалните добра, материјалните средства) во Билансот на состојба проценети во износ од 68.231 илјада денари се нереално и необјективно прикажани поради следното:

- постои разлика со податоците во базата на податоци за 2.205 илјади денари за кој износ е прикажан износ на исправка во годишната сметка, при што на ревизијата не и беше доставен доказ на кој начин се пресметува амортизација на материјалните средства;
- не е пресметана ревалоризација на материјалните добра и материјалните средства;
- позицијата Материјални средства е прикажана во помал износ од 23.414 илјади денари и за истиот износ е потценета состојбата на изворите на средствата, поради не евидентирање на завршен објект / изведба на општински пат Селце - Кеч во 2016 година.

За време на ревизијата дел од објектите како изведба на тротоари, улици, водоводна мрежа се евидентирани во вонбилиансната евиденција.

Наведената состојба не е во согласност со член 12 и 19 од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници и има за последица нереално исказување на состојбите во финансиските извештаи.

Препорака:

Стручните служби во Општината да преземат мерки и активности за реално утврдување на постојаните средства, а пресметката на амортизацијата и ревалоризацијата да се врши на начин како што е предвидено во законските и подзаконските акти.

4.3.5. Состојбата на Материјални средства во подготовкa - Инвестиции во тек во 2017 година во износ од 27.141 илјади денари не е прикажана реално поради следното:

- сметката инвестиции во тек не кореспондира со сметката Други пасивни временски разграничувања, туку со сметката Државен јавен капитал;
- на оваа позиција се евидентира по извршено плаќање, не со добивање на времена ситуација за изведени работи во конкретниот месец;
- со увид во сметководствената евиденција ревизијата утврди дека салдото од 2015 година во износ од 16.923 илјади денари не е пренесено во наредната година, а во 2016 година не постои усогласеност помеѓу состојбата прикажана во синтетика и аналитика при што постои разлика од 800 илјади денари помалку исказана синтетика.

Ваквото постапување е спротивно на член 19 од Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници, придонесува за немање увид во вредноста на капиталните вложувања за изградба на поодделните објекти, нереално исказани состојби на средствата и изворите на средства во финансиските извештаи и изготвување на нереални финансиски извештаи.

Препорака:

Одделението за сметководство и плаќање, времените ситуации за капиталните објекти во тек на градба, да ги евидентира со денот на добивањето по објекти на кои се однесуваат како инвестиции во тек.

4.3.6. Ревизијата не можеше да ја потврди реалноста на салдото на сметка Обврски спрема доверителите од причина што постои неусогласеност помеѓу податоците во бруто биланс (аналитика со синтетика), годишната сметка за 2016 и 2017 година, и пописот на 31.12.2017 година поради следното:

- во 2017 година евидентирани се обврски во вкупен износ од 79.820 илјади денари (во годишната сметка и синтетика од заклучен лист). Додека пак во базата и заклучен лист/аналитика евидентиран е износ од 79.795 илјади денари, при тоа за разликата од 24 илјади денари за време на ревизијата извршено е докнижување во аналитичката евиденција, кој износ нема одраз во годишната сметка туку во аналитичката евиденција за 2018 година;
- во 2016 година постои неусогласеност помеѓу аналитичката и синтетичката евиденција и годишна сметка за износ од 1.162 илјади денари;
- постои неусогласеност кај пренесеното салдо од 2016 година во 2017 година помеѓу базата и годишна сметка /синтетика за износ од 1.307

илјади денари;

- со пописот се констатирани обврски во износ 80.886 илјади денари, што не е во согласност со обврските исказани во сметководствената евиденција (износ поголем за 1.066 илјади денари);
- неусогласеност на обврските со Кварталниот извештај за достасани ненамирени обврски (Образец К2) со кој на 31.12.2017 година пријавени се обврски во вкупен износ од 19.638 илјади денари;
- дел од обврските се евидентирани без да настане должностничко доверителен однос, односно постои пракса дел од обврските да се книжат спрема пријавени обврски во МФ Образец број ПО1 –Образец за пријавување на обврски во тековна година, а не спрема доставени времени ситуации и фактури.

Ваквиот начин на евидентирање на обврските во сметководствената евиденција е резултат на повеќегодишната пракса, не е во согласност со член 7 став 2, член 19 од Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници и член 18 од Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници и придонесува до нереално прикажување на состојбата на обврските на 31.12 и до нереални финансиски извештаи.

Препорака:

Одделението за сметководство и плаќање евидентирањето на обврските спрема добавувачите да го врши по настанат должностничко доверителен однос и испоставена фактура/времена ситуација.

4.4. Користење на средствата согласно законски прописи

Со цел уверување во усогласеноста на користењето на средствата на Општината за 2017 година со Законот за јавни набавки, извршивме ревизија на начинот и постапките за доделување на договори за јавни набавки од аспект на законските барања: обезбедување на конкуренција меѓу економските оператори, еднаков третман и недискриминација на економските оператори, транспарентност и рационално и ефикасно искористување на средствата, како и реализацијата на доделените договори за јавни набавки.

Со ревизијата беа опфатени вкупно 11 постапки за јавни набавки спроведени во текот на 2017 година. Вредноста на договорите во ревидираните постапки изнесува 5.851 илјади денари што опфаќа 100% од вкупната вредност на доделените договори.

4.4.1. Со увид во спроведените постапки за јавни набавки и склучените договори за 2016 и 2017 година за зимско одржување на улиците во општина Боговиње ревизијата го констатира следното:

Во двете постапки во точката 9.2. од тендерската документација е предвидено дека за докажување на способноста за вршење на професионална дејност,

понудувачот треба да достави со својата понуда документ за регистрирана дејност како доказ дека е регистриран како физичко или правно лице за вршење на дејноста поврзана со предметот на договорот за јавна набавка. И во двете постапки, избраните економски оператори според доставените Потврди за регистрирана дејност од Централен регистар немаат регистрирано општа клаузула за бизнис, а имаат приоритетна дејност производство на метални врати и прозорци односно поставување на подни и сидни облоги што не во согласност со тендерската документација и член 148 од Законот за јавни набавки.

Непочитувањето на одредбите од Законот за јавни набавки упатува на констатацијата дека не е обезбедена конкуренција, еднаков третман на економските оператори како и транспарентност, јавност и рационално и ефикасно искористување на средствата.

Препорака

Градоначалникот да преземе мерки за доследно почитување и примена на одредбите од Законот за јавни набавки со што ќе се обезбеди фер конкуренција, еднаква положба на понудувачите, транспарентност и јавност.

4.4.2. Во 2017 година, Општината спровела постапка за јавна набавка со Барање за прибирање на понуди за Набавка на садници за зелени површини за 2017 година (набавка на липи ком. 200) и склучила договор број 14-514/19 од 13.04.2017 година на износ 300 илјади денари. По фактура број 005/2017 година од 20.04.2017 година на износ од 295 илјади денари испорачани се 180 разни садници: горски јавор, платан, кугласта каталпа, кугласти јасен, црвенолисна слива и црвенолисни јавор, а не садници на липа, што се сведува на немање на постапка за јавна набавка.

Во текот на 2016 и 2017 година набавени се садници за зелени површини во вкупен износ од 1.195 илјади денари за кои не се води евиденција каде се насадени.

Препорака:

Градоначалникот да преземе мерки и активности:

- стручните служби при реализација на договорите да се придржуваат до предметот на набавка;
- да се води евиденција каде се насадени набавените садници.

4.4.3. За избор на Агенцијата за привремени вработувања не е спроведена постапка за јавна набавка, што е спротивно на член 17 од Законот за јавни набавки.

Неспроведувањето на постапки за јавни набавки упатува на констатацијата дека не е обезбедена конкуренција, еднаков третман на економските оператори како и транспарентност, јавност и рационално и ефикасно искористување на средствата.

Препорака:

Набавката на услуги за избор на Агенција за привремени вработувања да се врши во согласност со пишаните правила и норми во законската регулатива во функција на обезбедување конкуренција, еднаков третман и недискриминација, транспарентност и јавност.

Основ за изразување на мислење

Вкупен ефект од изнесените наоди, кои се основ за изразување мислење, во точките 4.2. до 4.4. е недонесени интерни акти/процедури за: плаќање, репрезентација, користење на возилата, повеќе прикажани Обврски спрема добавувачите помалку исказани Материјални средства и Извори на капитал, нераелно исказана состојба на ставката Инвестиции во тек и Пасивни временски разграничувања.

5. Ревизорско мислење

Мислење - за финансиски извештаи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точката 4.3., финансиските извештаи не ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Општина Боговиње на ден 31 декември 2017 година како и резултатите на финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечка законска регулатива.

Мислење - за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точките 4.2. и 4.4. активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Општина Боговиње, не се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

6. Прифатените и спроведени корекции од страна на субјектот во текот на ревизија

Во текот на ревизијата спроведена е корекција зголемување на позициите Материјални средства и Извори на капитални средства во Билансот на состојбата за износ од 23.414 илјади денари, намалување на позицијата на Обврски спрема добавувачи и Пасивни временски разграничувања за износ од 21.571 илјади денари Вкупниот ефект од прифатените и спроведени корекции, врз Билансот на состојба е зголемување на вкупната актива и пасива за 1.843 илјади денари Во текот на ревизијата спроведена е корекција зголемување на позициите на вонбилансна актива и вонбилансна пасива за 15.886 илјади денари.

**ОПШТИНА БОГОВИЊЕ - СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

**ОПШТИНА БОГОВИЊЕ
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)**

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2017 ГОДИНА

<u>Опис на позицијата</u>	<u>Образложение</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Приходи			
Трансфери и донации	3.1.	63.756	98.864
Вкупно приходи		63.756	98.864
Расходи			
Тековни расходи			
Плати и надоместоци	3.2.1.	22.028	17.978
Резерви и недефинирани расходи	3.2.2.	422	803
Стоки и услуги	3.2.3.	25.552	30.951
Субвенции и трансфери	3.2.4.	1.691	1.078
Вкупно тековни расходи		49.693	50.810
Капитални расходи			
Капитални расходи	3.3.	14.063	48.054
Вкупно капитални расходи		14.063	48.054
Вкупно расходи		63.756	98.864

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

16

**ОПШТИНА БОГОВИЊЕ - СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

**ОПШТИНА БОГОВИЊЕ
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)**

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31 ДЕКЕМВРИ

Опис на позицијата	Образло- жение	во 000 денари		
		2017	2016	
Активи				
Тековни средства				
Активни временски разграничувања	4.1.1.	58.249	97.326	
Вкупно тековни средства		58.249	97.326	
Постојани средства				
Материјални добра и природни богатства	4.2.1.	359	359	
Материјални средства	4.2.2.	91.286	69.988	
Материјални средства во подготвка	4.2.3.	27.141	25.995	
Вкупно постојани средства		118.786	96.342	
Вкупна актива		177.035	193.668	
Пасива				
Тековни обврски				
Краткорочни обврски спрема добавувачи	4.3.1.	58.249	97.326	
Вкупно тековни обврски		58.249	97.326	
Извори на средства				
Извори на капитални средства	4.4.1.	118.786	96.342	
Вкупно извори на деловни средства		118.786	96.342	
Вкупна пасива		177.035	193.668	

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

17

**ОПШТИНА БОГОВИЊЕ - СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

**ОПШТИНА БОГОВИЊЕ
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)**

**ПРЕГЛЕД
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2017 ГОДИНА**

во 000 денари

О П И С	Државен јавен капитал	Останат капитал (залихи на материјали, резервни делови и ситен инвентар и хартии од вредност)	Вкупно
Состојба 01.01.2016 година	96.342	-	96.342
Зголемување по основ на:	24.649	-	24.649
Набавки	23.503		23.503
Инвестиции во тек-градежни објекти опрема и др.	1.146		1.146
Ревалоризација на капитални средства		-	
Намалување по основ на:	2.205	-	2.205
Отпис на капитални средства		-	
Амортизација	2.205		2.205
Расход по одлука		-	
Состојба 31.12.2016 година	118.786	-	118.786

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

18